

ALAPÍTÓ OKIRAT

Az oktatási és kulturális miniszter az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 89.§ (1) és 90. § (2) bekezdése alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a

Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet

alapító okiratát módosítja, és az egységes szerkezetbe foglalt szövegét az alábbiak szerint állapítja meg:

I. Általános rendelkezések

1. A Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet (a továbbiakban: Intézet) az Oktatási és Kulturális Minisztérium (a továbbiakban: OKM) által fenntartott és működtetett teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv.

2. Hivatalos neve:	Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet
Hivatalos rövidítése	BBMKI
Angol nyelvű elnevezése:	Balassi Bálint Institute for Hungarian Culture
Székhelye:	1016 Budapest, Somlói út 51.
Internet elérhetőség:	www.bbi.hu
Alapító szerv:	Oktatási Minisztérium
Alapítás kelte:	2002. január 1.
Felügyeleti szerv:	Oktatási és Kulturális Minisztérium

Intézet szakágazati besorolása: 80.42 Máshová nem sorolt felnőtt és egyéb oktatás

II. Az Intézet alaptevékenysége

Az Intézet sajátos jellegű, egyedi kultúraközvetítő intézmény. Sajátos jellege és egyedisége tevékenységének tartalmában, eszközrendszerében, valamint működési területében fejeződik ki.

Az intézmény alapfeladata, hogy a lehető legszélesebb körben megismertesse a magyarság anyagi és szellemi kultúráját, természeti és társadalmi viszonyait, mindezek történetét és legfontosabb mai jellemzőit. Tevékenységének specifikus jellegét az az elvi megfontolás adja, hogy nyelv és kultúra szerves egységet alkot, ezért a magyar nyelv és kultúra megismertetését együtt valósítja meg Alapfeladatait kulturális és közművelődési, oktatási és oktatásszervezési, tudományos és kutatásszervezési tevékenységekkel valamint a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatásokkal valósítja meg. Működése Magyarország határain kívülre és az országban élő és tartózkodó, egyre nagyobb számú külföldi állampolgárra irányul.

Feladatai:

1. A kultúra és közművelődés területén

- a) Közreműködik a kétoldalú tárcaközi kulturális megállapodások végrehajtásában a hungarológiai oktatóhelyek útján, a külföldi magyar kulturális intézetekkel együttműködve, részt vesz a Magyarországot, a magyar kultúrát más országokban bemutató különböző időtartamú rendezvények előkészítésében és lebonyolításában (magyar napok, hetek, a magyar kulturális évadok).
- b) Kezdeményezi a magyar kultúra és művészet egyes területeit, irányzatait, alkotóit megismertető, egyedi jellegű rendezvények megszervezését külföldön, önállóan és a külföldi magyar kulturális intézetekkel, más intézményekkel, szervezetekkel együttműködve.
- c) Magyarországi és külföldi partnerekkel közösen közép-európai regionális kulturális programokat kezdeményez és koordinál.
- d) A magyar nyelv és kultúra külföldi megismertetése érdekében a célt hatékonyan szolgáló akciókat indít és közreműködik megszervezésükben (pl. kiadói találkozók, fordítói szemináriumok, alkotó táborok, versenyek stb.).
- e) Segítséget nyújt a külföldi magyar kulturális intézetek éves kulturális és művészeti programjainak megtervezéséhez és végrehajtásához. Az Intézet vezetője részt vesz a magyar kulturális intézetek évenkénti munkaértekezletein.
- f) A külföldön működő magyar szervezeteket, közösségeket (klubok, cserkész-csapatok, vasárnapi magyar iskolák stb.) kulturális szolgáltatásokkal segíti magyar identitásuk megőrzésében, magyarországi kapcsolataik megtartásában.

- g) Honlapján a kulturális és közművelődési tevékenységeket támogató rovatot működtet, amelyben felhívja a figyelmet a magyar kultúra aktuális eseményeire, új értékeire és folyamatos tájékoztatással segíti a Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárokat a magyar kulturális életben történő eligazodásban.
- h) Dokumentumtárat tart fenn a vendégoktatói hálózat működésével kapcsolatos szakmai anyagokból, amelyet a tudományos kutatók, egyetemi hallgatók és más érdeklődők számára kutathatóvá tesz.
- i) A magyar kultúra és nemzeti hagyományok értékeinek közzététele, széleskörű hazai és külföldi megismertetése érdekében működteti a Nemzeti Emlékezet Program lebonyolítását és koordinálását végző Nemzeti Évfordulók Titkárságát (NÉT).
- j) A NÉT működtetésével gondoskodik a nemzeti évfordulók méltó megünnepléséről, a pályázati és egyéb formában támogatott évfordulós kezdeményezések koordinálásáról, részt vesz az évfordulós programok szervezésében, biztosítja az emlékek egységes arculatát és kommunikációját.

2. Az oktatás és oktatásszervezés területén

- a) Magyar nyelvi, szaktárgyi és informatikai előkészítő-képzést nyújt a magyar felsőoktatásba ösztöndíjas vagy költségtérítéses képzésre érkező külföldi állampolgároknak, beleértve a határainkon túl élő magyar nemzetiségű személyeket is.
- b) Ellátja a magyar mint idegen nyelv és az ország-ismeret oktatásával kapcsolatos feladatokat a Magyarországon tartózkodó, és nyelvtanulási céllal ide érkező külföldiek számára.
- c) Felkészít a magyar mint idegen nyelvből az államilag elismert nyelvvizsga megszerzésére; maga is akkreditált nyelvvizsgahelyként működik.
- d) Gyakorlati tanárképzési programot biztosít a magyar mint idegen nyelv és/vagy hungarológia szakos tanárjelöltek számára.
- e) Akkreditált továbbképzési program működtetésével segíti a hazai és külföldi tanárokat a magyar mint idegen nyelv szakszerű oktatásában.
- f) A külföldi felsőoktatásban létrehozott hungarológiai oktatóhelyek (Intézetek, tanszékek, lektorátusok, szemináriumok stb.) szakmai háttérintézményeként működik, sokoldalú szakmai, módszertani támogatást és szolgáltatást nyújt számukra.
- g) A kétoldalú tárcaközi megállapodások alapján magyar lektorokat és vendégtanárokat küld a külföldi magyar oktatóhelyekre.
- h) Javaslatot tesz a magyar lektorok és vendégtanárok pályáztatásának és foglalkoztatásának szabályozására és ellátja a velük kapcsolatos munkajogi feladatokat.
- i) Továbbképzések, konferenciák munkaértekezletek, tapasztalatcserek szervezésével, szakmai konzultációkkal, tananyagok, oktatási segédletek, szakkönyvek, oktatástechnikai eszközök biztosításával folyamatosan gondoskodik a külföldön

dolgozó magyar vendégoktatók szakmai felkészítéséről és munkavégzésük szakmai támogatásáról.

- j) Részt vesz a külföldi magyar oktatóhelyek szakkönyvtárainak fejlesztésében tankönyvek, szakkönyvek, szótárak szépirodalmi művek, folyóiratok, elektronikus és multimédiás ismerethordozók, oktatási segédletek stb. magyarországi beszerzésével, megrendelésével, és az oktatóhelyekre történő kiküldésével; a könyvtárak szakszerű állománygyarapítását hungarológiai alapkönyvtár-jegyzék elkészítésével és szaktanácsadással segíti.
- k) A külföldi magyar Intézetek, tanszékek hallgatóinak - a hazai felsőoktatási intézményekkel együttműködve – kredit rendszerű magyar nyelvi–hungarológiai részképzéseket szervez.
- l) A jogelőd intézmények hagyományait folytatva kiadói feladatokat lát el. Ennek keretében időszaki és egyedi kiadványokat, kiadvány-sorozatokat jelentet meg magyar és idegen nyelven, az alaptevékenységébe tartozó területeken. Kiadványainak széleskörű belföldi és külföldi terjesztését egyaránt megszervezi.
- m) Honlapján a hungarológiai oktatást segítő rovatot hoz létre. Ebben folyamatosan tájékoztat a megjelenő új tankönyvekről, szakkönyvekről, konferenciákról, pályázatokról, részképzésekről, nyári egyetemekről; közzé teszi a külföldi magyar oktatóhelyek jegyzékét és ismerteti fontosabb jellemzőiket; a honlapon „segélyvonalat” (helpdesk) működtet, amely lehetőséget nyújt a folyamatos kapcsolattartásra a külföldi oktatóhelyek munkatársaival és hallgatóival.
- n) Folyamatosan frissített és bővített adatbázist hoz létre, amelyben a külföldi magyar oktatóhelyekre (képzés típusa, tanterve, képzési ideje, hallgatók és oktatók száma, szakkönyvtár állománya stb.), a magyar lektorokra és vendégtanárookra, a külföldi hungarológus szakemberekre, a vendégoktatókra vonatkozó szakmai információkat tárol.
- o) Internetes módszertani és oktatási központot hoz létre és működtet a magyar nyelv és kultúra iránt érdeklődők számára.
- p) Ösztöndíjrendszert tart fenn és működtet.
- q) Ösztöndíjasok és hungarológiai tanulmányok, kutatások céljából Magyarországra érkező hallgatók, oktatók és kutatók számára kollégiumi férőhelyet biztosít.
- r) Ellátja a Magyar Ösztöndíj Bizottság működtetésével kapcsolatos titkársági és egyéb feladatokat.

3. A tudomány és kutatásszervezés területén

- a) A rendelkezésére álló eszközökkel részt vesz a magyar tudomány külföldi népszerűsítésében: a magyar kulturális intézetekkel, a TÉT attasékkal és a külföldi magyar oktatóhelyekkel együttműködve tudományos fórumokat szervez.
- b) Kapcsolatot tart a hazai felsőoktatási intézmények, kutatóhelyek, szakfolyóiratok hungarológiai műhelyeivel közös szakmai vállalkozások (közös továbbképzések, konferenciák, kiadványok, tananyagfejlesztések, külföldi hungarológusokkal és

hungarológiai oktatóhelyekkel közös kutatások, szakembercserék, vendégelőadók fogadása stb.) megszervezése és koordinálása érdekében.

- c) Kezdeményezi, és anyagi lehetőségeihez mérten támogatja, hogy a magyarországi egyetemi és akadémiai kutatóhelyek a hungarológia oktatását, népszerűsítését segítő kutatásokat indítsanak.
- d) Ösztönzi a külföldi hungarológia oktatóhelyeken folyó hungarológiai kutatásokat, és segítséget nyújt a kutatási eredmények magyar és idegen nyelven történő publikálásához, terjesztéséhez.
- e) A jogelőd intézményektől átvett könyvállományból az intézmény alaptevékenységével összhangban lévő nyilvános szakkönyvtárat alakít ki, a gyűjtőkör - könyvtáros szakemberek segítségével történő – átgondolt és szakszerű körülhatárolásával.
- f) Nyilvános szakkönyvtárában a lektori és vendégtanári hálózathoz kapcsolódóan vendégoktatói szakkönyv részleget alakít ki és működtet. Az aktuális könyvállomány adatairól honlapján keresztül folyamatosan tájékoztatást nyújt a vendégoktatóknak.
- g) Részt vesz az OKM által működtetett hungarológiai szaktanácsadó testületben.

Ezen alaptevékenységként ellátandó feladatok anyagi feltételeit az állam biztosítja. Az Intézet működésének forrását képezik továbbá a saját bevételek, illetve a számára felajánlott vagyon is.

Az Intézet alaptevékenységén belül jogosult olyan kiegészítő, kisegítő jellegű tevékenység végzésére, amelyet az alaptevékenysége feltételeként rendelkezésre álló, s e célra csak részben lekötött személyi és anyagi kapacitások fokozott kihasználásával, nem nyereségszerzés céljából végez. Az e tevékenység keretében végzett szolgáltatás, termék előállítás értékesítéséből származó bevételnek fedeznie kell a tevékenységet terhelő összes kiadást – beleértve az üzemeltetési, fenntartási kiadások tevékenységre jutó arányos hányadát is – a bevétel fel nem használható részének figyelembevétele mellett.

A kiegészítő, kisegítő jellegű tevékenységgel kapcsolatos szerződéskötés rendjét és feltételeit az Intézet külön belső szabályzatban rögzíti, valamint tevékenységi köreinek TEÁOR'03 szerinti részletes felsorolását a Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban: SzMSz) tartalmazza.

III. Az Intézet vállalkozási tevékenysége

1. Az Intézet vállalkozási tevékenységet nem végez.

IV. Az Intézet működése

1. Az Intézet élén főigazgató áll. A főigazgatót pályázat alapján, közalkalmazotti jogviszony keretében – közalkalmazotti kinevezéssel létesülő, illetve közalkalmazotti

jogviszonyának fenntartásával – magasabb vezetői beosztással legfeljebb 5 év határozott időre a oktatási és kulturális miniszter (a továbbiakban: miniszter) bízza meg és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

2. Az Intézet gazdasági vezetője a gazdasági-üzemviteli tevékenység és gazdálkodás irányításáért felelős főigazgató-helyettes. A főigazgató-helyettest pályázat alapján, a főigazgató javaslatára, közalkalmazotti jogviszony keretében – közalkalmazotti kinevezéssel létesülő, illetve közalkalmazotti jogviszonyának fenntartásával – magasabb vezetői beosztással határozatlan időre a miniszter bízza meg, menti fel, vonja vissza vezetői megbízását, valamint gyakorolja felette a fegyelmi jogkört. A gazdasági főigazgató-helyettes a működéssel összefüggő gazdasági és pénzügyi feladatok tekintetében a főigazgató helyettese, feladatait a költségvetési szerv vezetője közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett látja el.
3. A szakigazgatót: oktatási igazgatót, valamint a nemzetközi tudományos és kulturális kapcsolatok igazgatóját és a szakigazgató-helyettest pályázat alapján a főigazgató - a miniszter egyetértésével – a közalkalmazotti kinevezése alapján magasabb vezetői beosztással legfeljebb 5 év határozott időre bízza meg és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.
4. Az Intézetben foglalkoztatottak a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó közalkalmazottak. A közalkalmazottak felett –az Alapító Okiratban rögzített eltérésekkel - a munkáltatói jogokat a főigazgató gyakorolja.
5. A Intézet szervezeti felépítését és működésének rendjét részletesen az SzMSz határozza meg. Az SzMSz-t és módosításait a miniszter hagyja jóvá. A jelen alapító okirat hatályba lépését követő 60 napon belül a főigazgató köteles az SzMSz-t jóváhagyásra a miniszterhez felterjeszteni.

V. Az Intézet gazdálkodása

1. Az Intézet önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultság szempontjából teljes jogkörrel rendelkezik.
2. Az Intézet alaptevékenységét munkaterv alapján, éves költségvetésből látja el. Az Intézet költségvetése a mindenkori költségvetési törvényben az OKM fejezetén belül kerül meghatározásra.

VI. Záró rendelkezések

A jelen alapító okirat 2007 január 1-jén lép hatályba, és ezzel egyidejűleg a 2005. május 25-én kelt, 2.3.1./430/2005. ügyiratszámú alapító okirat hatályát veszti.

Budapest, 2006. december 28.

Dr. Hiller István
oktatási és kulturális miniszter